

Tisková zpráva Platformy proti hlubinnému úložišti

ze 3. května 2023

Zákon o úložišti prošel prvním čtením v Poslanecké sněmovně, obce doufají v jeho změnu

Prvním čtením v Poslanecké sněmovně prošel dnes „Návrh zákona o řízeních souvisejících s hlubinným úložištěm radioaktivního odpadu“ [1], projednán má být v Hospodářském výboru a ve Výboru pro životní prostředí. Obce a spolky sdružené v Platformě proti hlubinnému úložišti, ale i další dotčené obce usilují o přijetí takových pozměňovacích návrhů, které zajistí respektování zájmů obcí a jejich občanů, jak je požaduje i nový atomový zákon [2]. Podoba dlouho očekávané legislativní normy, jak ji již 11. ledna přijala vláda, tento požadavek naplnit nemůže. Upozornili na to také starostky a starostové i stovky obyvatel obcí na akcích Dne proti úložišti, které se na čtyřech lokalitách vybraných pro hledání úložiště uskutečnily v sobotu 15. dubna [3].

Požadavek obcí na spolurozhodování o tak mimořádné stavbě je princip běžně používaný v mnoha demokraticky vyspělých zemích a rozhodně pak v těch, kde již pokročili v povolování úložiště, jako je Finsko [4] nebo Švédsko. V České republice představitelé obcí reálně nemají příliš možností, jak obhajovat zájmy svých občanů při hledání místa pro úložiště. Posílení jejich práv by mohlo pozitivně posunout dnešní kontroverzní proces.

Dotčeným samosprávám se rovněž nelíbí, že Správa úložišť radioaktivních odpadů (SÚRAO) spustila proces povolování průzkumných území pro geologické práce před tím, než byl zákon přijat. Tato správní řízení tak proběhnou podle dnes platných zákonů a ne podle projednávaného zákona o řízeních souvisejících s hlubinným úložištěm radioaktivního odpadu.

Antonín Seknička, mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti řekl:

„Pokud by byl zákon přijat v nezměněné podobě, neměla by vyjádření postižených obcí potřebnou váhu a prakticky žádný význam. Opravdové posílení práv samospráv je nutností. Shromáždění občanů na Dni proti úložišti připomnělo, jak velký vliv na lokality případná stavba bude mít. Mnoho občanů je stále překvapováno, že výstavba se nedotkne jen obcí jmenovaných v oficiálních dokumentech, ale i okolních, které nikdy nebudou moci reagovat a nikdy se na ně nedostane i s případnými nejasnými kompenzacemi.“

Platforma proti hlubinnému úložišti sdružuje 52 členů (35 obcí a měst a 17 spolků) za účelem prosazení změny v přístupu státu k nakládání s vyhořelým jaderným palivem a dalšími radioaktivními odpady, který se nebude omezovat jen na hlubinné úložiště. Platforma dále prosazuje, aby **rozhodnutí o výběru lokality** pro případné ukládání bylo **podmíněno předchozím souhlasem dotčených obcí**. www.platformaprotiulozisti.cz

Další informace může poskytnout:

Antonín Seknička, mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti a místostarosta obce Cejle
tel.: 733 309 796, e-mail: mistostarosta@cejle.cz

Mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti

Antonín Seknička, místostarosta obce Cejle
tel.: 733 309 796, e-mail: mistostarosta@cejle.cz

Poznámky:

[1] Návrh zákona o řízeních souvisejících s hlubinným úložištěm radioaktivního odpadu, tisk 367 - <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=9&CT=367&CT1=0v>

[2] Atomový zákon č. 263/2016 Sb., par. 108 odst. (4): „*Postup při stanovení průzkumného území pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech, postup při stanovení chráněného území pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech, postup při povolování provozování úložiště radioaktivního odpadu a postup, jak zajistit respektování zájmů obcí, kterým náleží příspěvek z jaderného účtu dle § 117 odst. 1, a jejich občanů v těchto procesech, stanoví zvláštní zákon.*“.

[3] Viz stránky jednotlivých lokalit na www.nechcemeuloziste.cz.

[4] Finská právní úprava je popsána v materiálu Právní analýza návrhu zákona o hlubinném úložišti, Doucha Šikola advokáti s.r.o., březen 2022 - <http://www.nechcemeuloziste.cz/cs/dokumenty/odborne-studie/pravni-analyza-navrhu-zakona-o-hlubinnem-ulozisti.html>